

ZISTERZIENSERLANDSCHAFTEN:

CISTERCIÁCKÉ KRAJINY:

Vyšší Brod – Zwettl – Žďár nad Sázavou

Vážení čtenáři,

dostává se k vám další newsletter projektu Cisterciácké krajiny: Vyšší Brod – Zwettl – Žďár nad Sázavou, realizovaného v rámci programu Interreg Rakousko–Česko. Projekt propojuje tři historicky i kulturně výjimečné regiony, které spojuje společné cisterciácké dědictví a formovaná kulturní krajina. Naším cílem je toto dědictví nejen chránit, ale především srozumitelně představit současné společnosti a předat jej dalším generacím.

Cisterciáci po staletí utvářeli evropskou krajinu prostřednictvím hospodaření, práce s vodou, vzdělávání i duchovního života. Jejich odkaz dnes představuje významnou součást evropské identity. Projekt proto navazuje na iniciativu Cisterscapes, která propojuje cisterciácké lokality napříč Evropou a zdůrazňuje společné kulturní hodnoty přesahující hranice států.

Společně s partnery z Vyššího Brodu a rakouského Zwettlu vytváříme síť návštěvnických center, vzdělávacích programů a aktivit, které umožní obyvatelům i návštěvníkům objevovat krajinu novým způsobem – jako prostor historie, vzdělávání, udržitelnosti i inspirace. Důležitou součástí projektu je také rozvoj přeshraniční spolupráce mezi školami, odborníky, institucemi i veřejností.

Právě vzdělávání a sdílení zkušeností stojí v centru našeho úsilí. V následujících měsících vás čeká řada programů, workshopů, exkurzí i komunitních setkání. Tento newsletter vám bude pravidelně přinášet přehled aktivit, inspirativní příběhy i novinky z projektu.

Věříme, že projekt přispěje k lepšímu poznání našeho kulturního dědictví i k posílení vztahu lidí k místu, ve kterém žijí. Budeme rádi, pokud se do aktivit zapojíte a stanete se součástí příběhu cisterciáckých krajin.

Petr Sedlák
vedoucí odboru školství, kultury, sportu a marketingu
Město Žďár nad Sázavou

Liebe Leserinnen und Leser,

hiermit erhalten Sie den nächsten Newsletter des Projekts „Zisterzienserlandschaften: Vyšší Brod – Zwettl – Žďár nad Sázavou“, das im Rahmen des Programms Interreg Österreich–Tschechien durchgeführt wird. Das Projekt verbindet drei historisch und kulturell einzigartige Regionen, die durch ein gemeinsames Zisterziensisches Erbe und eine gewachsene Kulturlandschaft verbunden sind. Unser Ziel ist es, dieses Erbe nicht nur zu bewahren, sondern verständlich zu vermitteln und an künftige Generationen weiterzugeben.

Die Zisterzienser haben über Jahrhunderte hinweg die europäische Landschaft durch Landwirtschaft, Wasserwirtschaft, Bildung und spirituelles Leben geprägt. Ihr Vermächtnis ist heute ein wesentlicher Bestandteil der europäischen Identität. Das Projekt knüpft daher an die Initiative „Cisterscapes“ an, die Zisterzienser-Stätten in Europa verbindet und gemeinsame kulturelle Werte hervorhebt.

Gemeinsam mit Partnern aus Vyšší Brod und dem österreichischen Zwettl bauen wir ein Netzwerk aus Besucherzentren, Bildungsprogrammen und Aktivitäten auf, das Einwohnern und Besuchern ermöglicht, die Landschaft neu zu entdecken – als Ort der Geschichte, Bildung, Nachhaltigkeit und Inspiration. Ein wichtiger Bestandteil ist die grenzüberschreitende Zusammenarbeit zwischen Schulen, Fachleuten, Einrichtungen und Öffentlichkeit.

Bildung und Erfahrungsaustausch stehen im Mittelpunkt unserer Bemühungen. In den kommenden Monaten erwarten Sie Programme, Workshops, Exkursionen und Treffen. Dieser Newsletter informiert regelmäßig über Aktivitäten, Geschichten und Neuigkeiten.

Wir sind überzeugt, dass das Projekt das Verständnis unseres kulturellen Erbes stärkt und die Beziehung der Menschen zu ihrem Lebensraum fördert. Wir freuen uns, wenn Sie teilnehmen und Teil der Zisterzienserlandschaften werden.

Petr Sedlák

Leiter der Abteilung für Bildung, Kultur, Sport und Marketing, Stadt Žďár nad Sázavou

Na cestách po klášterní krajině: Cisterscapes obnovuje, tvoří a zprostředkovává

Práce v rámci projektu Interreg Rakousko-Česko „Cisterscapes – VB-Zw-ZnS“ v uplynulých měsících viditelně pokročily. Zvláště patrné je to na stavebních pracích na nových návštěvnických centrech čtyř partnerů projektu.

Na všech lokalitách postupuje realizace podle plánu a budoucí informační a vzdělávací centra cisterciáckých krajin se tak krok za krokem stávají skutečností.

Souběžně s tím se intenzivně pracovalo na nových návštěvnických nabídkách pro skupiny. Nové vzdělávací programy byly nejen vyvinuty a otestovány, ale také průběžně zdokonalovány. Cílem je názorně zprostředkovat zvláštnosti historických klášterních krajin a aktivně zapojit různé cílové skupiny – od školních tříd až po zájemce z řad dospělých. Exkurze do klášterní krajiny, komentované túry i tematické programy spojují zážitky z přírody a kultury s historickými znalostmi o cisterciáckém krajinářství.

Projekt si svou dynamiku udrží i v nadcházejících měsících: dalším důležitým milníkem je mezinárodní konference „Cisterciácké krajiny: vzdělávání, výměna, interpretace“ v jihočeském Vyšším Brodě, na níž se sejdou partneři projektu a odborníci, aby si vyměnili zkušenosti, představili výsledky své práce a předali nové podněty pro další rozvoj evropských cisterciáckých krajin.

V tomto zpravodaji se dozvíte více o přednáškách a workshopech na této mezinárodní konferenci. Využijte příležitost a rychle se přihlaste!

Unterwegs in der Klosterlandschaft: Cisterscapes erneuert, kreiert und vermittelt

Die Arbeiten im Rahmen des Interreg-Projekts „Cisterscapes – VB-Zw-ZnS“ sind in den vergangenen Monaten sichtbar vorangeschritten. Besonders deutlich wird dies an den Bauarbeiten für die neuen Besucherzentren der vier Projektpartner:

An allen Standorten schreitet die Umsetzung planmäßig voran und macht die zukünftigen Informations- und Vermittlungsorte der Zisterzienserlandschaften Schritt für Schritt erlebbar.

Parallel dazu wurde intensiv an neuen Gruppenangeboten gearbeitet. Bildungsprogramme wurden entwickelt, erprobt und laufend weiter verfeinert. Ziel ist es, die Besonderheiten der historischen Klosterlandschaften anschaulich zu vermitteln und unterschiedliche Zielgruppen – von Schulklassen bis zu interessierten Erwachsenen – aktiv einzubeziehen. Exkursionen in die Klosterlandschaft, geführte Wanderungen sowie thematische Programme verbinden Natur- und Kulturerlebnis mit historischem Wissen über die zisterziensische Landschaftsgestaltung.

Auch in den kommenden Monaten bleibt das Projekt dynamisch: Ein wichtiger nächster Meilenstein ist die internationale Konferenz „Zisterziensische Landschaften: Bildung, Austausch, Interpretation“ im südböhmischen Vyšší Brod, bei der Projektpartner und Fachleute zusammenkommen, um Erfahrungen auszutauschen, Ergebnisse zu präsentieren und neue Impulse für die Weiterentwicklung der europäischen Zisterzienserlandschaften zu setzen.

In diesem Newsletter erfahren Sie mehr zu den Vorträgen und Workshops auf dieser internationalen Konferenz. Nutzen Sie die Chance, um sich noch rasch anzumelden!

Cisterciácké krajiny: vzdělávání, sdílení, interpretace

Vzdělávací konference „Cistercian Landscapes: Vzdělávání, výměna, interpretace“ vás zve k objevování nových pohledů na zprostředkování kulturního dědictví. Těšte se na inspirativní postřehy a praktické přístupy, jak lze historii a kulturu přiblížit široké veřejnosti a učinit je pro ni živou a přístupnou.

Nahlédněte exkluzivně do zákulisí mezinárodního projektu: v rámci přeshraničního programu Interreg Rakousko–Česká republika byly vyvinuty inovativní vzdělávací formáty, se kterými se můžete seznámit přímo na místě – od již úspěšně realizovaných iniciativ až po zajímavé projekty, které se právě připravují.

V centru pozornosti konference stojí fascinující cisterciácké krajiny a jejich příběhy. V rámci pestrého denního programu se budeme věnovat otázkám přístupnosti a zprostředkování kulturního dědictví – jak hmotného, tak nehmotného. Panelové diskuse a interaktivní workshopy nabídnou prostor pro výměnu názorů, nové nápady a mezioborové propojení.

Akci doplňuje doprovodný program, který nabízí příležitost k osobním setkáním, inspiraci a neformálnímu dialogu.

Úvod tvoří přednášky o aktuálních vzdělávacích přístupech a programech v partnerských lokalitách, přičemž důraz je kladen na výměnu praktických zkušeností a představení plánovaných přístupů a budoucího vývoje.

Zisterziensische Landschaften: Bildung, Austausch, Interpretation

Die Bildungskonferenz „Zisterziensische Landschaften: Bildung, Austausch, Interpretation“ lädt dazu ein, neue Perspektiven auf die Vermittlung von kulturellem Erbe zu entdecken. Freuen Sie sich auf inspirierende Einblicke und praxisnahe Ansätze, wie Geschichte und Kultur für ein breites Publikum lebendig und zugänglich gemacht werden können.

Werfen Sie einen exklusiven Blick hinter die Kulissen eines internationalen Projekts: Im Rahmen des grenzüberschreitenden Interreg-Programms Österreich–Tschechien wurden innovative Bildungsformate entwickelt, die Sie vor Ort kennenlernen können – von bereits erfolgreich umgesetzten Initiativen bis hin zu spannenden Projekten in Vorbereitung.

Im Mittelpunkt der Konferenz stehen die faszinierenden Zisterzienserlandschaften und ihre Geschichten. In einem abwechslungsreichen Tagesprogramm widmen wir uns Fragen der Zugänglichkeit und Vermittlung von kulturellem Erbe – sowohl materiell als auch immateriell. Podiumsdiskussionen und interaktive Workshops bieten Raum für Austausch, neue Ideen und sektorübergreifende Vernetzung.

Abgerundet wird die Veranstaltung durch ein begleitendes Rahmenprogramm, das Gelegenheit für persönliche Begegnungen, Inspiration und informellen Dialog bietet.

Den Auftakt bilden Vorträge über aktuelle Bildungsansätze und Programme an den Partnerstandorten, wobei der Schwerpunkt auf Austausch praktischer Erfahrungen und Vorstellung geplanter Ansätze und zukünftiger Entwicklungen liegt.

EVROPSKÉ DĚDICTVÍ

prožijte cisterciácké klášterní krajiny prostřednictvím vzdělávacích aktivit

Přednášející z České republiky, Německa a Rakouska se zaměří na specifika vzdělávací práce v sakrálních prostorách a na práci se skupinami dětí na příkladu vzdělávacích programů, které vycházejí z církevního roku, jakož i na využití hmatových modelů, které jsou primárně určeny pro osoby se zdravotním postižením, v širším kontextu. Zabývají se také tím, jak lze zájemcům přiblížit bývalé opatství, které je dnes jako nápravné zařízení pro mladistvé přístupné pouze omezeně. Sérii přednášek doplňují příklady didaktické transformace vybraných obsahů s tematikou krajiny a životního prostředí v předmětu výtvarná výchova na základních školách.

Cisterciáctví mniši byli mistry vodního stavitelství, a proto se téma vody prolíná četnými aktivitami v rámci vzdělávacích programů Cisterscapes, které budou v průběhu této konference představeny. Na zámku Žďár, bývalém cisterciáckém klášteře, který je doslova obklopen vodou, se děti a mládež v mobilní vzdělávací laboratoři zabývají vodou různými způsoby a díky tomu lépe chápou složité souvislosti. Jeden příspěvek představí předávání znalostí „přímo u rybníka“ na příkladu chovu kaprů v rybníkových zařízeních.

Prostřednictvím QR kódu je stále možné se přihlásit na vzdělávací konferenci „Cisterciácké krajiny: vzdělávání, výměna, interpretace“. – VB-Zw-ZnS“ Zúčastněte se a nechte se inspirovat kreativními přístupy a projekty zaměřenými na budoucnost!

Die Vortragenden aus Tschechien, Deutschland und Österreich beleuchten Besonderheiten der Bildungsarbeit im sakralen Raum sowie die Arbeit mit Kindergruppen am Beispiel von Bildungsprogrammen in breiterem Kontext, die sich am Kirchenjahr orientieren ebenso wie den Einsatz haptischer Modelle, die primär für Menschen mit gesundheitlichen Einschränkungen konzipiert sind. Auch gehen sie darauf ein, wie eine ehemalige Abtei, die als Jugendstrafanstalt heute nur eingeschränkt zugänglich ist, dennoch interessierten Personen nähergebracht werden kann. Beispiele für eine didaktische Transformation ausgewählter Inhalte mit landschafts- und umweltbezogener Thematik im Fach Kunst an Volksschulen runden die Vortragsreihe ab.

Die Zisterziensermönche waren Meister der Wasserbaukunst, demnach zieht sich das Thema Wasser durch zahlreiche Aktivitäten in den Cisterscapes Bildungsprogrammen, die im Zuge dieser Konferenz vorgestellt werden. Im Schloss Žďár, einem ehemaligen Zisterzienserklster, das buchstäblich vom Wasser umgeben ist, beschäftigen sich Kinder und Jugendliche in einem mobilen Bildungslabor auf vielfältige Weise mit Wasser und verstehen komplexe Zusammenhänge dadurch besser. Ein Beitrag stellt die Wissensvermittlung „direkt am Teich“ am Beispiel der Karpfenzucht in Teichanlagen vor.

Über den QR-Code sind Anmeldungen zur Bildungskonferenz „Zisterziensische Landschaften: Bildung, Austausch, Interpretation“ noch möglich. Nehmen Sie teil und lassen Sie sich von kreativen Ansätzen und zukunftsweisenden Projekten inspirieren!

Bohaté zkušenosti jako motivace do budoucna

Zážitkové dny pro pedagogy

Takzvané „Fam Trips“, tedy zážitkové dny, nabídl v únoru pedagogům možnost seznámit se během tří zážitkových odpolední přímo na místě s novými vzdělávacími programy pro skupiny. Nabídky byly vyvinuty v rámci projektu Interreg ATCZ „Cisterscapes VB-Zw-ZnS“ a speciálně koncipovány pro různé věkové skupiny – od mateřských škol přes základní a střední školy až po skupiny dospělých. V centru pozornosti stojí interaktivní a zážitkový přístup ke kulturní krajině v okolí kláštera Zwettl. Historie, kultura a příroda nejsou pouze zprostředkovány, ale lze je aktivně prožít.

Zvláštním vrcholem Fam Trips byla ukázka tradiční výroby štukového mramoru. Účastníci mohli sledovat jednotlivé pracovní kroky a získali tak hlubší pochopení pro umělecké provedení klášterního kostela.

Díky znalostem získaným při praktických exkurzích se na klášterní kostel, nádherně zdobený štukovým mramorem, dívali úplně jiným pohledem.

Kromě kulturních aspektů hrají důležitou roli také ekologická témata. Kulturní krajina slouží jako vzdělávací prostor, kde se předává znalost o udržitelném hospodaření, myšlení v cyklech a úzkém propojení člověka s přírodou – zcela v duchu cisterciácké tradice.

Po starých i nových stezkách klášterní krajinou

V rámci projektu Interreg CISTERSCAPES VB-Zw-ZnS bylo v klášterní krajině kolem kláštera Zwettl zorganizováno několik komentovaných pěších výletů. Cílem těchto výletů bylo upozornit na tisícileté stopy cisterciáků v této krajině.

Reich an Erfahrungen motiviert in die Zukunft

Schnuppertage für Pädagog:innen

Sogenannte „Fam Trips“, also Schnuppertage, boten PädagogInnen im Februar die Möglichkeit, an drei erlebnisreichen Nachmittagen die neuen Bildungsprogramme für Gruppen in Zwettl kennenzulernen. Die Angebote wurden im Zuge des Interreg-Projekts „Cisterscapes VB-Zw-ZnS“ entwickelt und speziell für unterschiedliche Altersstufen konzipiert – vom Kindergarten über Volks- und Sekundarstufe bis hin zu Erwachsenengruppen. Im Mittelpunkt steht ein interaktiver und erlebnisorientierter Zugang zur Kulturlandschaft rund um das Stift Zwettl. Geschichte, Kultur und Natur werden dabei nicht nur vermittelt, sondern aktiv erfahrbar gemacht.

Ein besonderes Highlight der Fam Trips war die Vorführung der traditionellen Stuckmarmorherstellung. Die Teilnehmenden konnten die einzelnen Arbeitsschritte nachvollziehen und gewannen so ein vertieftes Verständnis für die kunstvolle Gestaltung der Stiftskirche.

Mit dem Vorwissen aus den praktischen Einblicken betrachteten sie die mit Stuckmarmor prächtig ausgestaltete Stiftskirche mit anderen Augen.

Neben kulturellen Aspekten spielen auch ökologische Themen eine wichtige Rolle. Die Kulturlandschaft wird als Lernraum genutzt, um nachhaltige Bewirtschaftung, Kreislaufdenken und die enge Verbindung zwischen Mensch und Natur zu vermitteln – ganz im Sinne der zisterziensischen Tradition.

Auf alten und neuen Pfaden durch die Klosterlandschaft

Im Rahmen des Interreg-Projekts CISTERSCAPES VB-Zw-ZnS wurden in der Klosterlandschaft rund um das Stift Zwettl mehrere geführte Wanderungen organisiert. Ziel dieser Wanderungen war es, auf die

EVROPSKÉ DĚDICTVÍ
prožijte cisterciácké klášterní krajiny prostřednictvím vzdělávacích aktivit

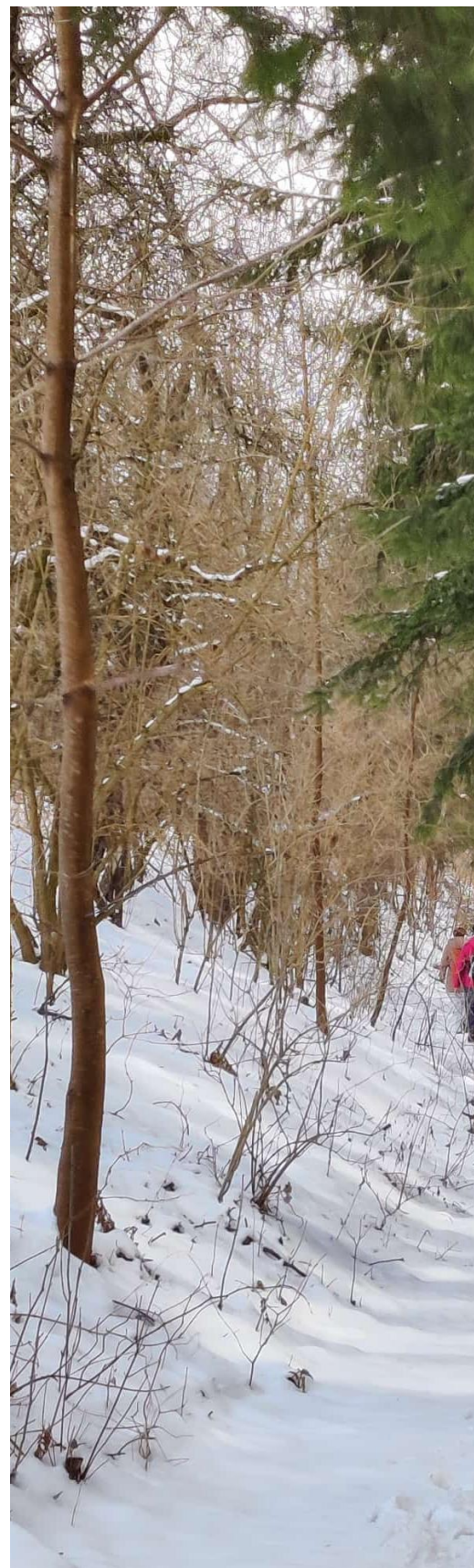
Cisterciáci formovali naši krajinu jako málokdo před nimi. Patřili k prvním, kdo se intenzivně zabývali udržitelnými formami zemědělství, lesnictví a rybníkářství. Díky jejich působení a zvláštnímu způsobu hospodaření vznikla kulturní krajina, kterou dnes nazýváme klášterní krajinou.

Organizace CISTERSCAPES se zabývá touto jedinečnou kulturní krajinou, kterou po mnoho staletí utvářely cisterciácké kláštery. Mniši změnili krajinu nejen duchovně, ale i ekonomicky a kulturně: obhospodařovali lesy, zakládali rybníky, budovali cesty a rozvíjeli zemědělskou půdu.

Tyto stopy jsou viditelné dodnes a utvářejí krajinný obraz v okolí kláštera Zwettl. Cílem těchto túr bylo poukázat na toto staleté propojení mezi klášterem a krajinou a zároveň sensibilizovat veřejnost pro toto zvláštní kulturní dědictví.

Výlety začaly již v zimě první túrou po stezce Prinzensteig dne 7. února 2026. Trasa dlouhá přibližně 4,7 kilometru vedla zimní krajinou v okolí kláštera a již na první pohled poskytla představu o tom, jak úzce jsou vzájemně propojeny příroda, historie a klášterní život.

Již tato první zimní túra se stala velmi úspěšným začátkem. Zájem o toto téma byl překvapivě velký a výrazně předčil naše očekávání. Obzvláště potěšující bylo, že mnoho účastníků se nenechalo odradit zimním chladem a túry se zúčastnilo.

tausend Jahre alten Spuren der Zisterzienser in der Landschaft aufmerksam zu machen.

Die Zisterzienser formten unsere Landschaften wie kaum jemand vor ihnen. Sie gehörten zu den ersten, die sich intensiv mit nachhaltigen Formen der Landwirtschaft, Forstwirtschaft und Teichwirtschaft beschäftigten. Durch ihr Wirken und ihre besondere Wirtschaftsweise entstand eine Kulturlandschaft, die wir heute als Klosterlandschaft bezeichnen.

Die Organisation CISTERSCAPES beschäftigt sich mit dieser einzigartigen Kulturlandschaft, die durch die Zisterzienserklöster über viele Jahrhunderte hinweg gestaltet wurde. Die Mönche veränderten die Landschaft nicht nur spirituell, sondern auch wirtschaftlich und kulturell: Wälder wurden bewirtschaftet, Teiche angelegt, Wege geschaffen und landwirtschaftliche Flächen entwickelt.

Diese Spuren sind bis heute sichtbar und bestimmen das Landschaftsbild rund um das Stift Zwettl. Mit den Wanderungen sollte auf diese jahrhundertealte Verbindung zwischen Kloster und Landschaft hingewiesen und gleichzeitig die Öffentlichkeit für dieses besondere kulturelle Erbe sensibilisiert werden.

Die Wanderungen starteten bereits im Winter, am 7. Februar 2026, mit einer ersten Tour am Prinzensteig. Die rund 4,7 Kilometer lange Strecke führte durch die winterliche Landschaft rund um das Stift und bot bereits einen ersten Eindruck davon, wie eng Natur, Geschichte und Klosterleben miteinander verbunden sind.

Schon diese erste Winterwanderung entwickelte sich zu einem sehr erfolgreichen Auftakt. Das Interesse an diesem Thema war überraschend groß und hat unsere Erwartungen deutlich übertroffen. Besonders erfreulich war, dass sich viele Teilnehmerinnen und Teilnehmer auch von der winterlichen Kälte nicht abschrecken ließen und an der Wanderung teilnahmen.

V následujících týdnech jsme společně prozkoumali další trasy, mezi nimiž nechyběla stezka Klosterlandschaftsweg Zwettl, stezka Buche-und-Eiche-Weg, stezka Waldteichweg ani stezka Evangelistenweg. Pěší výlety se konaly v různých denních dobách – některé již dopoledne v 9 hodin, jiné až odpoledne ve 14 hodin – a jejich délka byla záměrně různá.

Tato rozmanitost se ukázala jako velká výhoda. Umožnila oslovit různé zájmové skupiny a prožít krajinu z různých perspektiv. Zpětná vazba účastníků byla bez výjimky velmi pozitivní. Mnozí projevili velký zájem o historické souvislosti klášterní krajiny a o stopy, které zde cisterciáčtí mniši zanechali v průběhu staletí.

Všechny představené turistické trasy jsou navíc zaznamenány na platformě Outdooractive. Díky tomu mohou zájemci trasy kdykoli absolvovat i individuálně. Zároveň však nadále existuje možnost zúčastnit se turistických výletů s průvodcem. Kdo má zájem, může se informovat v turistické kanceláři v klášteře Zwettl (infocz@stift-zwettl.at).

Výstava Tajemství evropské gotiky v kontextu cisterciácké krajiny

Výstava Tajemství evropské gotiky, která probíhá v Regionálním muzeu města Žďáru nad Sázavou až do 31. května 2026, představuje gotiku jako živé kulturní dědictví, jež formovalo nejen architekturu a umění, ale také krajinu a způsob života ve středověké Evropě. Vznikla ve spolupráci s Knihovnou Matěje Josefa Sychry a díky podpoře evropského grantu s vazbou na iniciativu European Heritage Label získala výrazný mezinárodní přesah. Výstava zároveň přirozeně navazuje na principy European Heritage Days a na dlouhodobé aktivity spojené s interpretací cisterciácké krajiny v rámci spolupráce Cisterscapes.

In den folgenden Wochen wurden weitere Routen gemeinsam erkundet, darunter der Klosterlandchaftsweg Zwettl, der Buche-und-Eiche-Weg, der Waldteichweg sowie der Evangelistenweg. Die Wanderungen fanden zu unterschiedlichen Tageszeiten statt – manche bereits am Vormittag um 9 Uhr, andere erst am Nachmittag um 14 Uhr – und waren bewusst unterschiedlich lang gestaltet.

Diese Vielfalt erwies sich als großer Vorteil. Sie ermöglichte es, verschiedene Interessensgruppen anzusprechen und die Landschaft aus unterschiedlichen Perspektiven zu erleben. Die Rückmeldungen der Teilnehmerinnen und Teilnehmer waren durchwegs sehr positiv. Viele zeigten großes Interesse an den historischen Hintergründen der Klosterlandschaft und an den Spuren, die die Zisterziensermönche über Jahrhunderte hinweg hinterlassen haben.

Alle vorgestellten Wanderwege sind zudem auf der Plattform Outdooractive verzeichnet. Dadurch können Interessierte die Routen jederzeit auch individuell begehen. Gleichzeitig besteht weiterhin die Möglichkeit, an geführten Wanderungen teilzunehmen. Wer daran Interesse hat, kann sich im Tourismusbüro in Zwettl erkundigen (zwettlinfo@zwettl.gv.at).

Geheimnisse der europäischen Gotik

Die Ausstellung „Geheimnisse der europäischen Gotik“, die bis zum 31. Mai 2026 im Regionalmuseum der Stadt Žďár nad Sázavou zu sehen ist, präsentiert die Gotik als lebendiges Kulturerbe, das nicht nur Architektur und Kunst, sondern auch die Landschaft und die Lebensweise im mittelalterlichen Europa geprägt hat. Sie entstand in Zusammenarbeit mit der Matěj-Josef-Sychra-Bibliothek und erlangte dank der Unterstützung durch einen europäischen Förderzuschuss im Rahmen der Initiative „European Heritage Label“ eine bedeutende internationale Ausstrahlung. Die Ausstellung knüpft zudem nahtlos an die Prinzipien der „European Heritage Days“

Jedním z klíčových témat expozice je práce se středověkou krajinou a krajínovými prvky. Návštěvníci si například prohlédnou vyobrazení ideálního klášterního panství, které je zachycené v jednom ze středověkých rukopisů kláštera Zwettl. Získané poznatky a souvislosti pak využijí při tvorbě vlastního panství na interaktivním modelu s řadou krajínovými prvky. Menší děti pak poznají fungování historické krajiny při vyprávění příběhů v krajinném divadle.

Výstava také otevírá příběh založení žďárského kláštera, připomíná význam mariánské úcty a rozvoj vzdělanosti v klášterním prostředí. Důležitým momentem je i provázanost s vyšebrodským klášterem, která dokládá historickou i současnou spolupráci cisterciáckých center. Jednou z lektorek, která se na výstavě podílela, byla totiž Lucie Špalková, dlouholetá edukátorka a restaurátorka knižní vazby jihočeského kláštera.

Silnou stránkou výstavy je její edukační rozměr, jenž propojuje generace. Na jejím vzniku se podílely nejen odborníci, ale také děti zapojené do sdíleného kroužku žďárského muzea a knihovny Kulturní laboratoř. Jejich pohled tvoří jednu z linek expozice a přináší hravou, autentickou interpretaci gotiky. Příprava výstavy s dětmi probíhala formou tvůrčích dílen, hudebních a výtvarných aktivit i setkání s odborníky, řadu těchto aktivit si mohou vyzkoušet také návštěvníci výstavy. Výstava tak není statickým souborem exponátů, ale živým prostorem sdílení, kde se setkává zkušenost s kreativitou a minulost se současností.

sowie an die langfristigen Aktivitäten zur Interpretation der Zisterzienserlandschaft im Rahmen der Zusammenarbeit „Cisterscapes“ an.

Eines der Schlüsselthemen ist die Auseinandersetzung mit der mittelalterlichen Landschaft und landschaftsgestaltenden Elementen. Die Besucher können bspw. die Darstellung eines idealen Klosters betrachten, die in einer der mittelalterlichen Handschriften des Klosters Zwettl festgehalten ist. Die gewonnenen Erkenntnisse und Zusammenhänge nutzen sie dann bei der Gestaltung ihres eigenen Guts auf einem interaktiven Modell mit landschaftsgestaltenden Elementen. Kinder lernen die Funktionsweise der historischen Landschaft durch Geschichten im Landschaftstheater kennen.

Die Ausstellung beleuchtet zudem die Geschichte der Gründung des Klosters Žďár, erinnert an die Bedeutung der Marienverehrung und die Entwicklung der Bildung im klösterlichen Umfeld. Ein wichtiger Aspekt ist auch die Verbindung zum Kloster Vyšší Brod, die die historische und aktuelle Zusammenarbeit der Zisterzienserzentren belegt. Eine der Ausstellungskuratorinnen war nämlich Lucie Špalková, langjährige Pädagogin und Restauratorin für Buchbinderei des südböhmischen Klosters.

Eine Stärke der Ausstellung ist ihr pädagogischer Ansatz, der Generationen miteinander verbindet. An ihrer Entstehung waren nicht nur Fachleute beteiligt, sondern auch Kinder, die am gemeinsamen Kreis des Museums und der Bibliothek von Žďár, dem „Kulturní laboratoř“, teilnahmen. Ihre Sichtweise bildet einen der Schwerpunkte der Ausstellung und bietet eine spielerische, authentische Interpretation der Gotik. Die Ausstellung wurde mit den Kindern in Kreativworkshops, musikalischen und künstlerischen Aktivitäten sowie Begegnungen mit Experten vorbereitet; viele dieser Aktivitäten können auch die Besucher der Ausstellung ausprobieren. Die Ausstellung ist somit keine statische Sammlung von Exponaten, sondern ein lebendiger Ort des Austauschs, an dem Erfahrung auf Kreativität und Vergangenheit auf Gegenwart trifft.

Máte chuť na výlet?

Mnohé z našich vzdělávacích programů jsou již natolik propracované, že je lze od nynějška rezervovat pro skupiny. Prohlédněte si tuto nabídku a nechte se inspirovat k výletu.

Když klášterní krajina znovu vypráví

Než krajinu zahálí zelený háv, otevírá se krátké období, kdy lze zahlédnout to, co během roku zůstává skryté. Stopy minulosti vystupují na povrch a čekají, až si jich někdo všimne. Vydejte se s námi číst krajinu v čase, kdy své příběhy vypráví nejzřetelněji.

Procházka k Perlíkovým skalkám aneb Příběhy ukryté v klášterní krajině

Dokážeme v krajině přečíst příběhy, které se odehrály před stovkami let?

Les, kámen i voda kolem vyšebrodského kláštera byly po staletí zdrojem surovin, bez nichž by klášter nemohl fungovat. Tuto krajinu utvářeli mniši spolu s lidmi, kteří pro klášter pracovali.

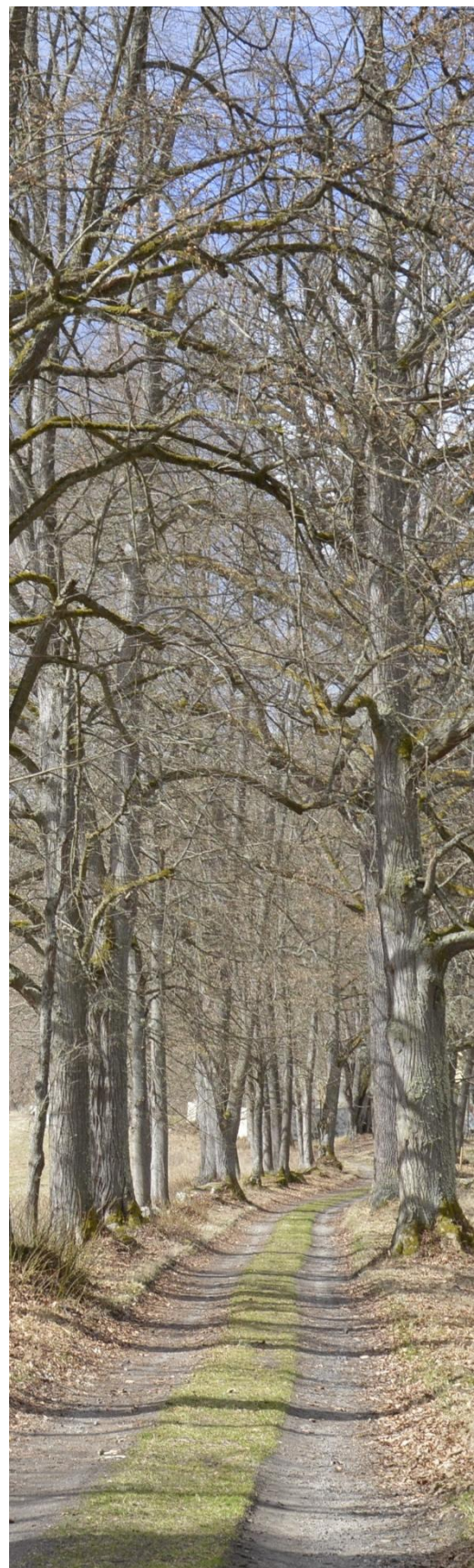
Na cestě k Perlíkovým skalkám žáci pracují s mapou, pozorují krajinu, naslouchají jejím zvukům a hledají stopy lidské činnosti. Postupně odhalují, jak lidé využívali zdejší přírodní zdroje a jak jednotlivá místa souvisela s životem kláštera.

Cílová skupina: žáci 5.–9. třídy ZŠ

Celková doba realizace: 150 Min. (+ opékání buřtů)

Místo konání: edu místnost, klášterní les (3,8 km)

Cena programu za skupinu: 2500,-Kč

Lust auf einen Ausflug?

Viele unserer Bildungsangebote sind schon so weit gereift, dass sie ab sofort für Gruppen buchbar sind. Schmökern Sie in dieser Auswahl und lassen Sie sich zu einem Ausflug inspirieren.

Wenn die Klosterlandschaft wieder zu erzählen beginnt

Bevor sich die Landschaft in ein grünes Gewand hüllt, zeigen sich eine kurze Zeit lang Dinge, die während des Jahres verborgen liegen. Spuren der Vergangenheit treten an die Oberfläche und warten darauf, dass jemand sie bemerkt. Begeben Sie sich mit uns auf eine Reise, um die Landschaft zu lesen, zu einer Zeit, in der sie ihre Geschichten am eindringlichsten erzählt.

Spaziergang zu den Perlík-Felsformationen oder Geschichten, die in der Klosterlandschaft verborgen sind

Der Wald, die Felsen und das Wasser rund um das Kloster Vyšší Brod waren jahrhundertlang eine Quelle von Rohstoffen, ohne die das Kloster nicht hätte funktionieren können. Diese Landschaft wurde von den Mönchen gemeinsam mit den Menschen gestaltet, die für das Kloster arbeiteten.

Auf dem Weg zu den Perlík-Felsen arbeiten die Kinder mit einer Karte, beobachten die Landschaft, lauschen ihren Geräuschen und suchen nach Spuren menschlicher Tätigkeit. Nach und nach entdecken sie, wie die Menschen die hiesigen natürlichen Ressourcen nutzten und wie die einzelnen Orte mit dem Leben des Klosters verbunden waren.

Zielgruppe: Schüler der 5. – 9. Klasse Volksschule
Gesamtdauer: 150 Min. (inkl. Würstchengrillen)
Veranstaltungsort: Bildungsraum, Klosterwald
(Wegstrecke ca. 3,8 km)
Gruppenpreis: 2500,-Kč

Klášterní ryby a jiná zvířata

aneb Voda – základ života

Odkud se bere voda, která dává život rybám v klášterním rybníku?

Program zavede žáky do krajiny kolem vyšebrodského kláštera, kde se ryby chovají už po staletí. U sádek a rybníka budou zkoumat, odkud voda přichází, proč se zde chovali pstruzi a jak rybník funguje dnes.

Program je založen na pozorování v krajině, problémových otázkách a práci s reálnými objekty v prostředí klášterního hospodářství. Co všechno nám může voda prozradit o vztahu člověka a krajiny?

Cílová skupina: žáci 5.–9. třídy ZŠ

Celková doba realizace: 90 - 120 Min.

Místo konání: edu místnost, sádky, rybník, nádvoří kláštera

Cena programu za skupinu: 2500,-Kč

Procházka za klášter

aneb Jak se daří ovečkám?

Proč se v klášterní krajině pasou ovečky?

Vydejte se s žáky na objevnou procházku za klášter, kde se s nimi setkáme zblízka. Společně budeme pátrat, proč tu žijí a jak lidem pomáhaly už v minulosti.

Žáci si osahají ovčí vlnu, zahrají si hru, zazpívají písničku a při tvoření objeví, co všechno může ovce člověku darovat.

Cílová skupina: předškoláci MŠ a žáci 1. třídy ZŠ

Celková doba realizace: 60 Min.

Místo konání: klášterní krajina za Rožmberskou bránou

Cena programu za skupinu: 1500,-Kč

Klosterfische und andere Tiere

oder: Wasser – die Grundlage des Lebens

Der Spaziergang führt die Kinder in die Landschaft rund um das Kloster Vyšší Brod, wo seit Jahrhunderten Fische gezüchtet werden. An den Fischzuchtbecken und am Teich werden sie untersuchen, woher das Wasser kommt, warum hier früher Forellen gezüchtet wurden, und wie der Teich heute funktioniert.

Das Programm basiert auf Beobachtungen in der Landschaft, behandelt Leitfragen und setzt sich mit realen Objekten im Umfeld des Klosterbetriebs auseinander. Was kann uns Wasser alles über die Beziehung zwischen Mensch und Landschaft verraten?

Zielgruppe: Schüler:innen der 5. – 9. Klasse VS

Gesamtdauer: 90-120 Min.

Veranstaltungsort: Bildungsraum, Fischteiche, Klosterhof

Gruppenpreis: 2500,-Kč

Spaziergang hinter das Kloster

oder: Wie geht es den Schafen?

Begeben Sie sich mit den Kindern auf einen Entdeckungsspaziergang hinter das Kloster, wo wir den Schafen ganz nah begegnen. Gemeinsam werden wir herausfinden, warum sie hier leben und wie sie den Menschen bereits in der Vergangenheit geholfen haben.

Die Kindergartenkinder können Schafwolle anfassen, ein Spiel spielen, ein Lied singen und beim Basteln entdecken, was Schafe dem Menschen alles schenken können.

Zielgruppe: Kindergartenkinder und Schüler:innen der 1. Klasse VS

Gesamtdauer: 60 Min.

Veranstaltungsort: Klosterlandschaft hinter dem Rožmberk-Tor

Gruppenpreis: 1500,-Kč

Příběh klášterních zahrad

Kde dříve rostl les, rozkvetly klášterní zahrady.

K čemu sloužily? Jak se o ně mniši starali – a co nás to může naučit dnes? Společně se vydáme objevovat příběh zahrad plný vůní, ticha, péče i práce.

Pomohou nám mapy a staré knihy, ale to, co skutečně objevíte, záleží především na vás. Vyhrňte si rukávy a zbystřete smysly – zahrady už čekají.

Cílová skupina: žáci 1. stupně ZŠ

Celková doba realizace: 90 Min.

Místo konání: edu místnost, bývalá zelinářská zahrada, nádvoří, městský park - Klášterní zahrada (při příznivém počasí)

Cena programu za skupinu: 2500,-Kč

Pro rezervaci naskenujte QR kód

Cisterciácké opatství Vyšší Brod
Klášter 137

Lucie Ó Súilleabháin Špalková

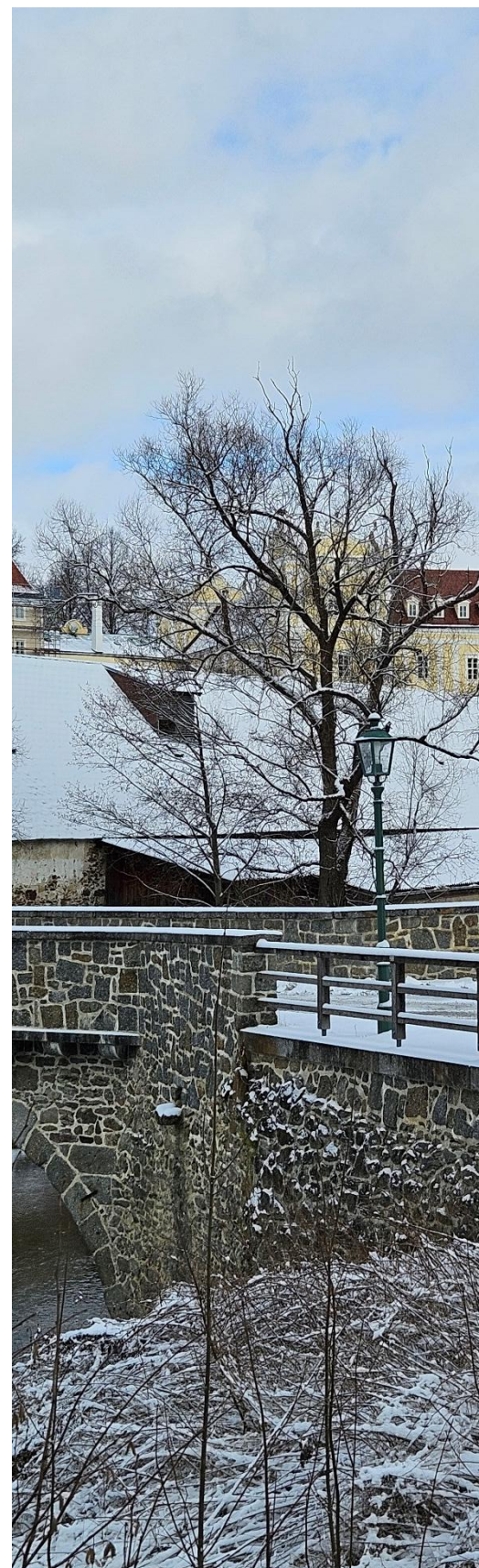
☎ +420 777 943 050

✉ edukace@klastervyssibrod.cz

Santiniho skandál – pátrání po stopách

Je to doslova detektivka – i když se dochovaly pouze dva „důkazy“ a celý příběh je (více či méně) zahalen tajemstvím. V polovině dvacátých let 18. století se klikatými cestami dostal jeden architektonický plán do Zwettlu, kde je uchováván dodnes. Zobrazoval ideální půdorys českého kláštera Plasy (Plaß), který – stejně jako Zwettl – patřil k cisterciáckému řádu. Návrh byl prostě senzační, mistrovské dílo oslavovaného architekta Giovanniho Biagia Santiniho.

Die Geschichte der Klostergärten

Wo einst der Wald wuchs, blühten Klostergärten auf. Wozu dienten sie? Wie pflegten die Mönche sie – und was können wir heute daraus lernen?

Gemeinsam begeben wir uns auf eine Entdeckungsreise durch die Geschichte der Gärten, voller Düfte, Stille, Fürsorge und Arbeit.

Karten und alte Bücher werden uns dabei helfen, aber was ihr tatsächlich entdeckt, hängt vor allem von euch ab. Krempelt die Ärmel hoch und schärft eure Sinne – die Gärten warten schon auf euch!

Zielgruppe: Schüler der 1. Klasse Volksschule
Gesamtdauer: 90 Min.

Veranstaltungsort: Bildungsraum, ehemaliger Gemüsegarten, Innenhof, Stadtpark – Klostergarten (bei schönem Wetter)

Gruppenpreis: 2500,-Kč

Scannen Sie den QR-Code, um ein Programm zu reservieren.

Zisterzienserabtei Vyšší Brod
Klášter 137

Lucie Ó Súilleabháin Špalková

+420 777 943 050

✉ edukace@klastervyssibrod.cz

Der Santini-Skandal – eine Spurensuche

Es ist nichts weniger als ein Krimi – auch wenn sich nur zwei „Beweisstücke“ erhalten haben und die Geschichte (mehr oder weniger) im Dunkeln liegt. Auf verschlungenen Wegen war Mitte der 1720er Jahren ein architektonischer Plan nach Zwettl gelangt, wo er bis heute aufbewahrt wird. Gezeigt war der ideale Grundriss des böhmischen Klosters Plasy (Platz), das – wie Zwettl – zum Orden der Zisterzienser gehörte. Der Entwurf war schlichtweg sensationell, ein Meisterwerk des gefeierten Architekten Giovanni Biagio Santini.

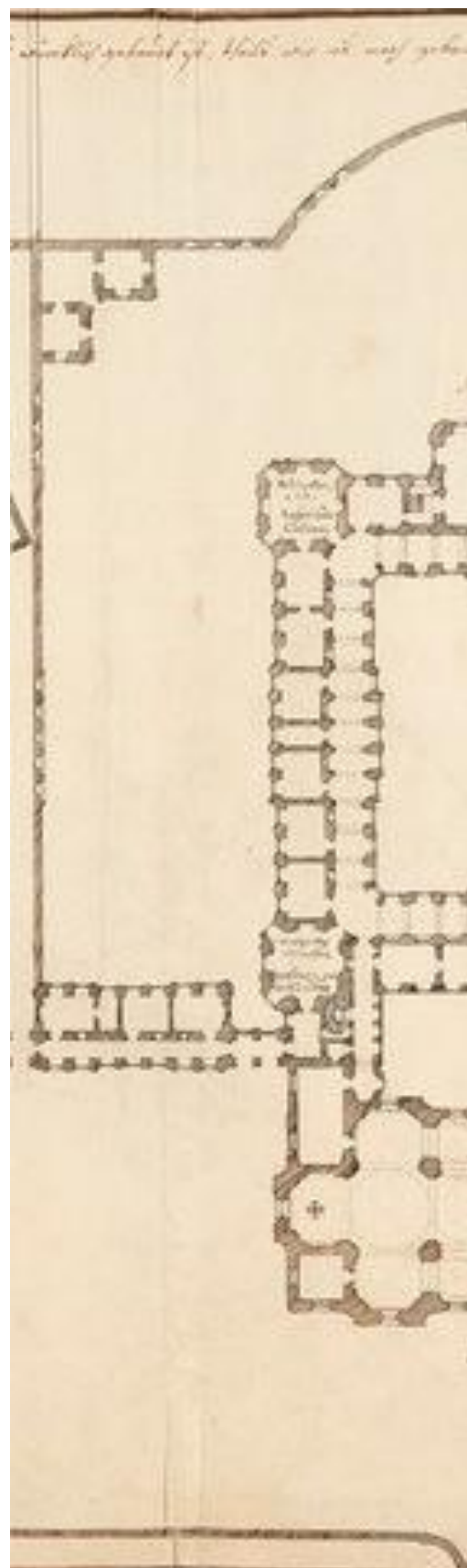

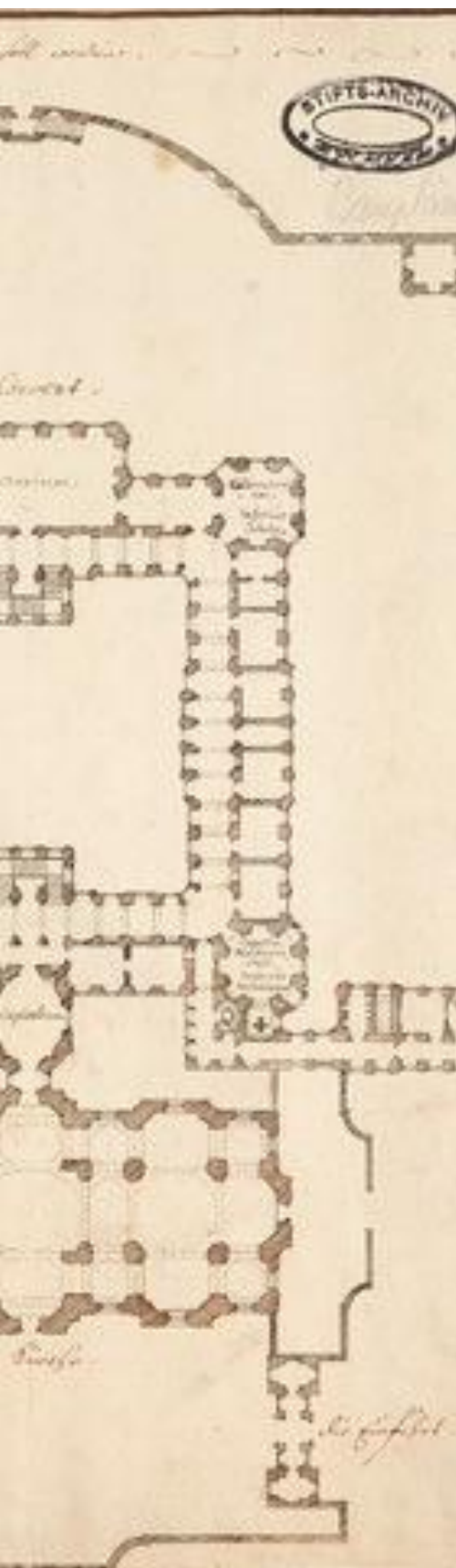
Rafinované a elegantní, pravidelně uspořádané, komplex, který dokázal skvěle sladit požadavky klášterního denního režimu s moderním vkusem té doby. Zázrak baroka.

A: ten plán byl skandální! Neboť nebylo třeba velkých zkušeností, aby člověk poznal, že by se zde musela vynaložit obrovská suma peněz, aby se dalo uvažovat o realizaci tohoto nebezpečného „vzdušného zámku“. Důkaz č. 2 – pokud se to tak dá nazvat – ilustruje tento velký poprask; dopis, který se jeho klášterní autor neodvážil ani podepsat svým jménem. V žádném případě by se nemělo naslouchat „architectos“, rozčiloval se anonymní pisálek. Nejenže by se tím plýtvalo penězi, ale světské hosty by sem nepřitahovala zbožná úcta, nýbrž pouhá zvědavost. Pastva pro oči! Pastva pro oči!

Mnoho povyku pro nic? To, co se zmatku zcela zapadlo, je skutečnost, že ten plán vlastně neměl se Zwettlem vůbec nic společného. Nebo snad náš anonymní mnich disponoval informacemi, které nám dnes chybí? Hrál si snad opat Melchior von Zaunagg, tehdejší prelát kláštera Zwettl a se svou láskou k stavebním projektům typický představitel své (okázalosti milující) doby, s myšlenkou zadat něco podobného pro Zwettl? Získal snad – prostřednictvím svých kontaktů v rámci řádu – ideální plán, aby měl vzor pro svůj vlastní vysněný projekt?

Bylo by možné, že malíř Jakob Pink, který se vyučil ve Zwettlu a již léta sloužil v Plasech, předal Santiniho plán Zwettlským? (Jaká to náhoda, že byl právě při položení základního kamene věže ve Zwettlu a opata – s postranním úmyslem? – velkoryse obdaroval.) Chtěl se s odkazem na svého českého zadavatele doporučit i ve Zwettlu?

Raffiniert und elegant, eine regelmäßige Anlage, die die Ansprüche des klösterlichen Tagesablaufs in schönste Übereinstimmung mit modernem Geschmack der Zeit zu bringen verstand. Ein Wunder des Barock.

Und: der Plan war ein Skandal! Denn es bedurfte keiner großen Erfahrung, um zu erkennen, dass hier eine Unsumme an Geld aufgewendet werden müsste, um an eine Realisierung dieses gefährlichen „Luftschlosses“ zu denken. Beweisstück 2 – wenn man so möchte – illustriert diese helle Aufregung; ein Brief, den sein klösterlicher Verfasser nicht einmal mit seinem Namen zu unterfertigen wagte. Man solle nur ja nicht auf die „architectos“ hören, schimpfte da der anonyme Schreiberling. Denn nicht nur, dass hier Geld verschwendet würde, nein, die weltlichen Gäste kämen dann nicht der frommen Andacht wegen, sondern aus purer Neugier. Augenweide! Augenweide!

Viel Lärm um nichts? Was in dem Trubel gänzlich untergegangen zu sein scheint, ist der Umstand, dass der Plan ja eigentlich gar nichts mit Zwettl zu tun hatte. Oder besaß unser anonymen Mönch Wissen, das uns heute fehlt? Trug sich Abt Melchior von Zaunagg, damals Prälat des Stiftes Zwettl und mit seiner Liebe für Bauprojekte ganz Kind seiner (prunkverliebten) Zeit, mit dem Gedanken, etwas Ähnliches für Zwettl in Auftrag zu geben? Hatte er sich etwa – über seine Kontakte innerhalb des Ordens – den Idealplan besorgt, um ein Muster für sein eigenes Traumvorhaben zu besitzen?

Wäre es denkbar, dass der in Zwettl ausgebildete Maler Jakob Pink, seit Jahren in Diensten von Plasy, Santinis Plan den Zwettlern zugespielt hatte? (Wie's der Zufall will, war er ausgerechnet zur Grundsteinlegung des Turms in Zwettl und beschenkte den Abt – mit Hintergedanken? – großzügig.) Wollte er sich mit Verweis auf seinen böhmischen Auftraggeber auch in Zwettl empfehlen?

Hrál v této kauze nějakou roli klášterní stavitel Jakob Prandtauer? Poslal do Zwettlu návrh, který svou jednoduchostí představoval vrcholnou ukázkou hospodárnosti. Neměl snad zájem postavit svou smysluplnou úspornost proti šílenému projektu, který by pohltil obrovské sumy...?

Od 27. června 2026, tedy téměř o 300 let později, bude „Santiniho skandál“ znovu prozkoumán. Vydáme se do barokního Zwettlu a shromáždíme argumenty, které nám pomohou pochopit tehdejší rozruch. Kdo sledoval jaké plány? Kdo tahal za nitky...?

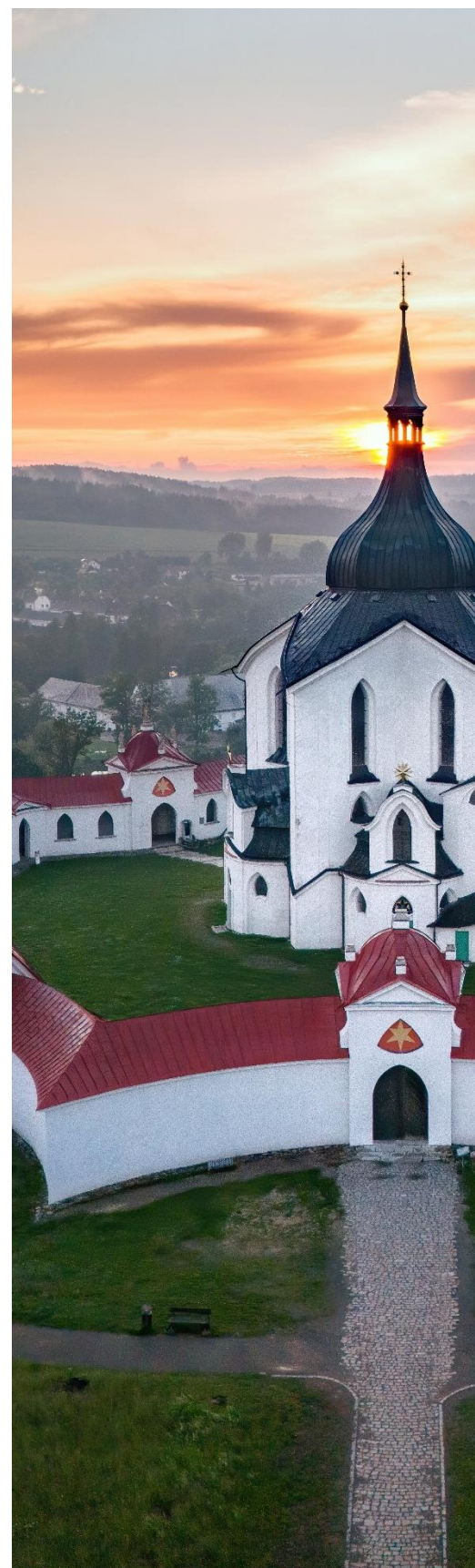
„Santiniho skandál“. Pátrání po stopách v sedmipodlažním sklepení kláštera Zwettl jako součást audio prohlídky cisterciáckého kláštera.

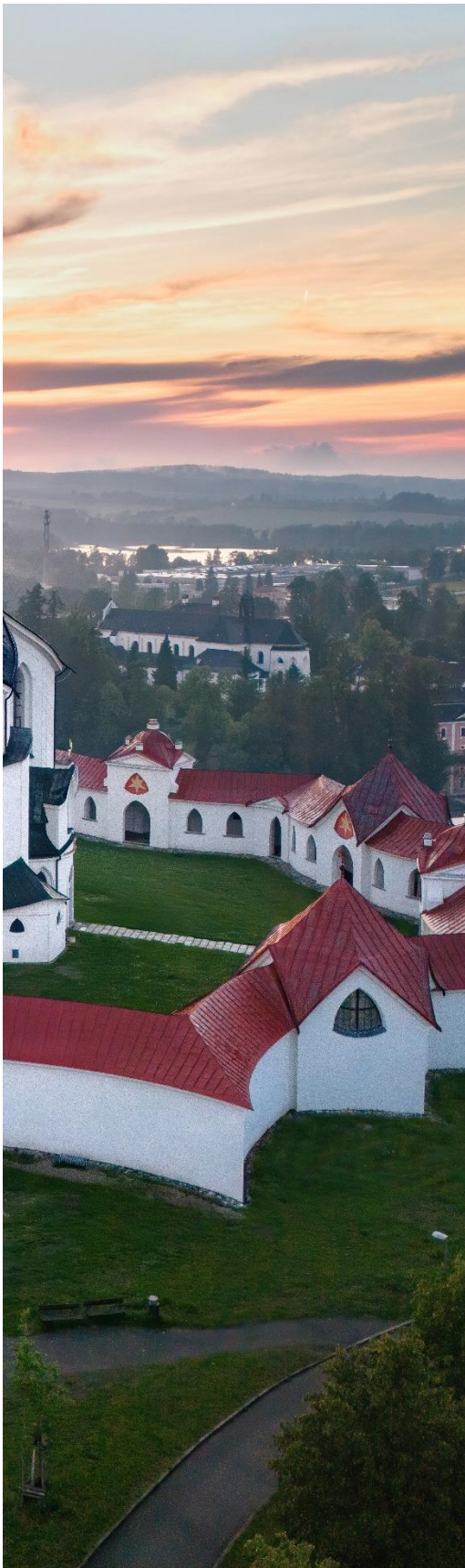
27. 6. – 31. 10. 2026, od 9:30 do 16:00 (poslední vstup 45 minut předem)

Propojení cisterciáckých klášterů po celé Evropě umožnilo intenzivní přenos znalostí – a to i v oblasti umění. V rámci přeshraniční spolupráce se cisterciácké kláštery Vyšší Brod, Žďár nad Sázavou a Zwettl snaží v rámci celoevropské sítě „Cisterscapes“ oživit tyto staleté vazby.

Realizovaná díla excentrického architekta Santiniho lze objevit v českém kraji Vysočina – například poutní kostel na Zelené hoře, který byl zapsán na seznam světového dědictví UNESCO.

www.santinivysocina.cz

Spielte Klosterbaumeister Jakob Prandtauer eine Rolle in dieser Affäre? Er hatte Zwettl einen Entwurf zukommen lassen, der in seiner Schlichtheit eine Höchstleistung an Wirtschaftlichkeit darstellte. Hätte er nicht Interesse gehabt, ein wahnwitziges Projekt, das Unsummen verschlingen würde, seiner gehaltvollen Sparsamkeit gegenüberzustellen...?

Ab 27. Juni 2026, quasi 300 Jahre später, wird der „Santini-Skandal“ noch einmal beleuchtet. Wir begeben uns ins barocke Zwettl, sammeln Argumente, die helfen sollen, die Aufregung zu verstehen. Wer verfolgte welche Pläne? Wer zog welche Fäden...?

„Der Santini-Skandal“. Eine Spurensuche im Siebenstockkeller des Stiftes Zwettl als Teil des Audio-Rundgangs durch das Zisterzienserstift.

27. 6. - 31.10. 2026, ab 9.30 bis 16 Uhr (letzter Einlass 45 Minuten vorher)

Die Verbindung der Zisterzienserklöster in ganz Europa ermöglichte intensiven Wissenstransfer – auch auf dem Gebiet der Kunst. In grenzüberschreitenden Kooperationen versuchen die Zisterzienserklöster Vyšší Brod, Žďár nad Sazavou und Zwettl im Rahmen des europaweiten Netzwerkes „Cisterscapes“ die jahrhundertealten Verbindungen wieder aufleben zu lassen.

Realisierte Werke des exzentrischen Architekten Santini lassen sich in der tschechischen Region Vysočina entdecken – etwa die von der UNESCO als Welterbestätte ausgezeichnete Wallfahrtskirche auf dem Grünen Berg (Zelená hora.)

www.santinivysocina.cz

Pravé – falešné? Po stopách napodobenin, které vypadají jako pravé

Není všechno zlato, co se třpytí! Při bližším pohledu se mnohá nádhera ukáže být pouhou napodobeninou: patří k nim jak zlatě se lesknoucí ornamente v kostele kláštera Zwettl, tak i jeho mramorové oltáře. Mnohé z toho, co bylo v barokní době, milující iluze, vytvořeno v oblasti umění, je totiž více zdání než skutečnosti.

Na tyto – nicméně náročné – techniky zušlechťování z minulosti navazuje vzdělávací program, který byl vytvořen v rámci evropského projektu Interreg AT-CZ 00007 „Cisterscapes VB-ZnS-Zw“. Vydáme se po stopách pozlacovačů, kteří z řemeslného hlediska mistrovsky uměli proměnit dřevořezby v ryzí zlato. Nebo se ponoříme do tajemství „marbeleurů“: jako specialisté na imitace mramoru vyrobené ze sádry vykouzlili lesklé kameny v nejrůznějších barvách, přičemž se doslova snažili překonat matku přírodu. Výsledek (známe-li pozadí této důmyslné výroby) udivuje dodnes.

Avšak i fenomén padělání má ve Zwettlu své zastoupení. A to nejen výjimečně! Právě umění 19. století (vzhledem k opakování minulých stylových epoch označované také jako „historismus“) totiž svou fantazii dokazovalo znovu a znovu. Při bližším zkoumání se tak ukazuje, že pozdně gotický Bernardiho oltář s obrazovými deskami od Jörga Breua je ve svých podstatných částech výtvořem „restaurátorů“ 19. století. Nebo, chcete-li, padělkem.

Cílová skupina: studenti středních škol a dospělí

Celková délka: 90 Min.

Místo konání: klášter, koloniální kostel

Cena: 17,90 €/ osoba pro skupiny od 10 osob

Echt – falsch? Täuschend echten Imitationen auf der Spur

Es ist nicht alles Gold, was glänzt! Bei genauerem Hinsehen entpuppt sich so manche Pracht als Imitation: goldglänzende Ornamente in der Zwettler Stiftskirche gehören da ebenso dazu wie ihre marmornen Altäre. Denn vieles von dem, was im illusionsverliebten Barock auf dem Feld der Kunst geschaffen wurde, ist mehr Schein als Sein.

Den – nichtsdestoweniger aufwendigen – Veredelungstechniken der Vergangenheit folgt ein Vermittlungsschwerpunkt, der im Rahmen des europäischen Interreg-Projektes AT-CZ 00007 „Cisterscapes VB-ZnS-Zw“ erstellt wurde. Man begibt sich auf die Spuren der Vergolder, die es aus handwerklicher Sicht meisterlich verstanden, Holzschnitzereien in pures Gold zu verwandeln. Oder man folgt den Geheimnissen der „Marbeleure“: Als Spezialisten für aus Gips hergestellte Marmorimitationen zauberten sie glänzende Steine in den unterschiedlichsten Farben, bei denen sie Mutter Natur regelrecht zu übertreffen versuchten. Das Ergebnis (kennt man die Hintergründe der ausgeklügelten Herstellung) erstaunt bis heute.

Doch auch das Phänomen der Fälschung ist in Zwettl vertreten. Gerade die Kunst des 19. Jahrhunderts (in ihrer Wiederholung vergangener Stilepochen auch als „Historismus“ bezeichnet) stellte ihre Phantasie immer wieder unter Beweis. So erweist sich – bei genauer Analyse – der spätgotische Bernardi-Altar mit seinen Bildtafeln von Jörg Breu in wesentlichen Teilen als Erfindung der „Restauratoren“ des 19. Jahrhunderts. Oder, wenn man so möchte, als Fälschung.

Zielgruppe: Oberstufenschüler und Erwachsene

Gesamtdauer: 90 Min.

Veranstaltungsort: Kloster, Stiftskirche

Preis: 17,90 €/ Person, für Gruppen ab 10 Personen

Zisterziensische Landschaften: Bildung, Austausch, Interpretation

2026

Termin:

Donnerstag 16. 4. 2026
- Sonntag 19. 4. 2026

Ort:

Hohenfurth,
Tschechische Republik

Interreg
Rakousko – Česko

Spolufinancováno
Evropskou unií

CISTERSCAPES
connecting Europe

CISTERSCAPES VB-Zw-ZnS

